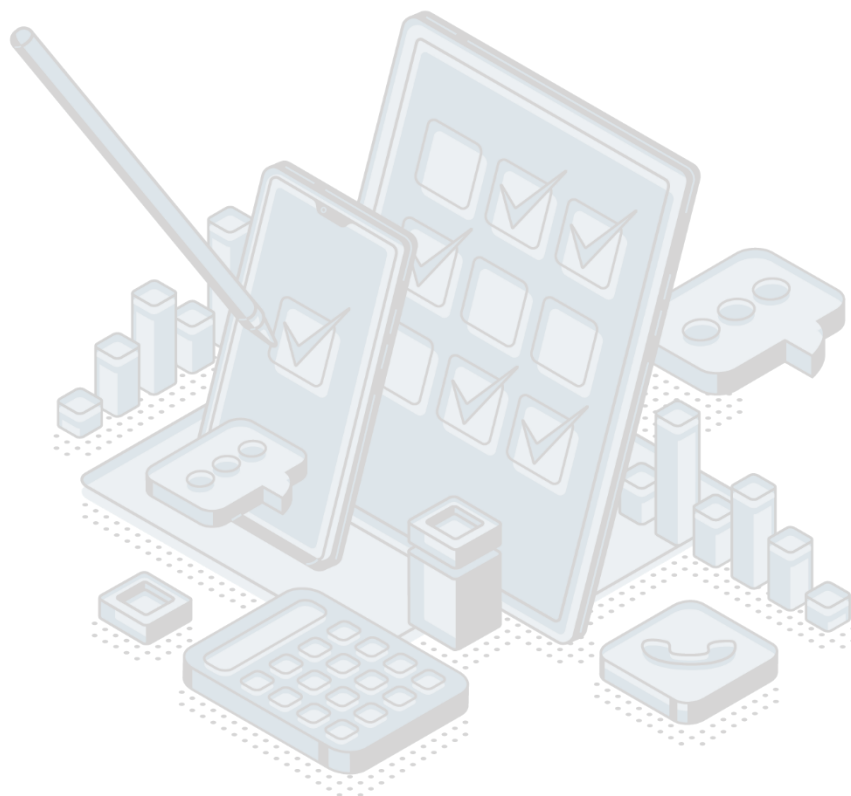


## IZVJEŠTAJ O KVALITETU

# Indeks proizvodnje i prometa u industriji 2024



**Odgovorno lice:** Mašan Raičević

**Naziv odsjeka:** Odsjek statistike kratkoročnih indikatora

Sadržaj:

<b>1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju .....</b>	<b>3</b>
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja .....	3
1.2 Pravni osnov.....	3
1.3 Statističke jedinice.....	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja .....	3
1.4.1 Sektori.....	3
1.4.2 Statistička populacija.....	3
1.5 Referentna geografska oblast.....	3
1.6 Koncepti i definicije .....	4
1.7 Klasifikacije .....	4
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka .....	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka.....	4
1.10 Metodologija.....	4
1.11 Bazni period .....	4
1.12 Jedinica mjere .....	4
1.13 Izvor podataka .....	4
1.14 Metod prikupljanja podataka.....	4
<b>2. Relevantnost - Korisnici podataka.....</b>	<b>5</b>
2.1 Potrebe korisnika.....	5
2.2 Zadovoljstvo korisnika.....	5
<b>3. Tačnost i pouzdanost .....</b>	<b>5</b>
3.1 Tačnost - Opšta ocjena.....	5
3.2 Uzoračka greška .....	5
3.3 Neuzoračka greška.....	5
3.3.1 Greška obuhvata.....	6
Indikator greške obuhvata .....	6
3.3.2 Greška mjerenja.....	6
3.3.3 Greška neodaziva .....	6
Stopa neodaziva jedinica.....	6
Stopa neodaziva na temu.....	6
3.3.4 Greška u obradi podataka .....	6
Stopa imputacije.....	6
3.4 Sezonska prilagođavanja.....	6
3.5 Revizija podataka.....	6
3.5.1 Politika revizije podataka .....	6
3.5.2 Praksa revizije podataka .....	6
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka .....	6
<b>4. Pravovremenost i tačnost objave podataka.....</b>	<b>7</b>
4.1 Pravovremenost.....	7
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka .....	7
Vremenski jaz objave konačnih podataka .....	7
4.2 Tačnost objave podataka.....	7
<b>5. Dostupnost i jasnoća .....</b>	<b>7</b>
5.1 Kalendar objave podataka .....	7
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka .....	7
5.3 Saopštenja .....	8
5.4 Publikacije .....	8
5.5 Online baza podataka .....	8
5.6 Dostupnost mikro podacima .....	8
5.7 Popunjenost metadata .....	8
<b>6. Uporedivost .....</b>	<b>8</b>
6.1 Prostorna uporedivost.....	8
6.2 Vremenska uporedivost.....	8
Indikator za uporedivost u vremenu.....	8

## 1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

### 1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja je prikupljanje podataka neophodnih za obračun indeksa obima proizvodnje i prometa u industriji. Podaci su raspoloživi na nivou oblasti Klasifikacije djelatnosti 2010 (KD 2010).

### 1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala više memoranduma o saradnji sa imaćima administrativnih podataka.

EU regulative kojima se definiše ova oblast statistike:

- 1) REGULATION (EU) 2019/2152 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 November 2019 on European business statistics.
- 2) COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2020/1197 of 30 July 2020 laying down technical specifications and arrangements pursuant to Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and the Council on European business statistics.

### 1.3 Statističke jedinice

Jedinice posmatranja za obračun indeksa industrijske proizvodnje su preduzeća (privredna društva) sa 5 i više zaposlenih, sa prometom iskazanim u završnom računu u prethodnoj godini, čija je osnovna djelatnost industrijska proizvodnja (odnosno razvrstana u sektorima B, C i D Klasifikacije djelatnosti), kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koje obavljaju industrijsku proizvodnju. Jedinice posmatranja za obračun indeksa prometa u industriji su preduzeća (privredna društva) sa 5 i više zaposlenih, sa prometom iskazanim u završnom računu u prethodnoj godini, čija je osnovna djelatnost industrijska proizvodnja (odnosno razvrstana u sektorima B i C Klasifikacije djelatnosti), kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koje obavljaju industrijsku proizvodnju.

### 1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

#### 1.4.1 Sektori

Istraživanjem su obuhvaćena privredna društva registrovana u sektorima B, C i D Klasifikacije djelatnosti.

#### 1.4.2 Statistička populacija

Okvir za listu preduzeća formiran je na osnovu podataka iz statističkog biznis registra, a koji obuhvata sve aktivne poslovne subjekte iz oblasti industrije (sektori B, C i D Klasifikacije djelatnosti) kao i djelove preduzeća koja zadovoljavaju kriterijume predviđene za ovo istraživanje. Iz okvira su isključena preduzeća čiji je promet jednak nuli.

### 1.5 Referentna geografska oblast

Teritorija Crne Gore.

## 1.6 Koncepti i definicije

Ukupan promet - odnosi se na prihod od prodaje dobara i usluga umanjen za popuste i povraćaje, subvencije i bez PDV-a. Vrijednost se iskazuje u hiljadama EUR i popunjava se za referentni mjesec.

Domaći promet - je promet ostvaren prodajom industrijskih proizvoda i usluga na domaćem tržištu. Vrijednost se iskazuje u hiljadama EUR.

Inostrani promet - je promet ostvaren prodajom industrijskih proizvoda i usluga na inostranom tržištu. Vrijednost se iskazuje u hiljadama EUR.

Gotova proizvodnja - iskazuje se za izvještajni mjesec i predstavlja količinu proizvoda koji su dostigli odgovarajući stepen obrade, tako da je šifra i naziv proizvoda definisan po važećoj Nomenklaturi industrijskih proizvoda.

## 1.7 Klasifikacije

Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj uniji - NACE Rev. 2, PRODCOM lista proizvoda za referentnu godinu.

## 1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Podaci se prikupljaju mjesečno.

## 1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci se objavljuju kvartalno, u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

## 1.10 Metodologija

Metodološka objašnjenja istraživanja je dostupna na web sajtu: [Metodologija](#)

## 1.11 Bazni period

Za baznu godinu se uzima 2021. godina.

## 1.12 Jedinica mjere

Podaci dobijeni ovim istraživanjem iskazani su indeksnim brojevima.

## 1.13 Izvor podataka

Podaci se prikupljaju od izvještajnih jedinica sa 5 i više radnika (preduzeća i KAU) koje su registrovane u Statističkom biznis registru u sektorima B - Vađenje ruda i kamena, C - Prerađivačka industrija i D - Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija.

## 1.14 Metod prikupljanja podataka

Podaci se prikupljaju upitnikom (mail-om ili poštom).

## 2. Relevantnost - Korisnici podataka

### 2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- ✚ Eurostat;
- ✚ Svjetska banka;
- ✚ UN organizacije;
- ✚ Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- ✚ Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- ✚ Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- ✚ Centralna banka;
- ✚ Nevladine organizacije;
- ✚ Studenti;
- ✚ Istraživači;
- ✚ Mediji.

### 2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovela istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link: [Izveštaj o zadovoljstvu korisnika](#)

## 3. Tačnost i pouzdanost

### 3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Istraživanje o proizvodnji i prometu u industriji se radi na bazi uzorka (cut-off) i obuhvata preduzeća sa 5 i više radnika i podaci se dobijaju izvještajnom metodom pa su podložni uobičajenim vrstama greške-greškama prilikom obrade i neodgovora.

### 3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno.

#### *Indikatori uzoračke greške*

Nije relevantno.

### 3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno.

### 3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno.

#### *Indikator greške obuhvata*

Nije relevantno.

### 3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

### 3.3.3 Greška neodaziva

Nije relevantno.

#### *Stopa neodaziva jedinica*

Nije relevantno.

#### *Stopa neodaziva na temu*

Nije relevantno.

### 3.3.4 Greška u obradi podataka

Nije relevantno.

#### *Stopa imputacije*

Nije dostupno.

## 3.4 Sezonska prilagođavanja

Serije podataka koje se dostavljaju Eurostat-u su sezonski i kalendarski prilagođene koristeći JDemetra+ softver.

## 3.5 Revizija podataka

### 3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu: [Politika revizije](#)

### 3.5.2 Praksa revizije podataka

Tipične revizije su minimalne. Značajne revizije se koriste samo ukoliko dodje do metodoloških promjena.

### 3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije relevantno.

## 4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

### 4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju 30 dana nakon završetka referentnog perioda.

#### *Vremenski jaz objave preliminarnih podataka*

Indikator pravovremenosti objave preliminarnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave prvih podataka. On se može prikazati formulom:  $T1 = d_{\text{frst}} - d_{\text{ref}}$ ,  $T1 = 30$  dana,  $d_{\text{frst}}$  - datum izlaska prvih rezultata;  $d_{\text{ref}}$  - posljednji dan (datum) referentnog perioda.

Rokovi za objavljivanje podataka mjesečnog istraživanja o industriji u toku 2024. godine su ispunjeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja.

#### *Vremenski jaz objave konačnih podataka*

Indikator pravovremenosti objave konačnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave konačnih podataka. Podaci ovog istraživanja se objavljuju 60 dana nakon završetka referentnog perioda u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka. U toku 2024. godine svi rokovi za objavljivanje su ispoštovani u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka.

### 4.2 Tačnost objave podataka

Indikator tačnosti predstavlja vremensku razliku između stvarne objave podataka i planirane objave podataka. Rokovi za objavljivanje istraživanja o industrijskoj proizvodnji i prometu u industriji su definisani u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka i ti rokovi za publikovanje saopštenja se poštuju.

Indikator TP3 (tačnost) je 0, tj. nema razlike između planirane i stvarne objave podataka, što znači da su podaci objavljeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

## 5. Dostupnost i jasnoća

### 5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12,47/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

### 5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku: [Kalendar objavljivanja statističkih podataka](#)

### 5.3 Saopštenja

Saopštenje Indeks proizvodnje i prometa u industriji je objavljeno na sledećem linku: [Saopštenja](#)

### 5.4 Publikacije

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sledećem linku: [Publikacije](#)

### 5.5 Online baza podataka

[Baza podataka](#)

### 5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučnoistraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

### 5.7 Popunjenost metadate

Stopa popunjenosti metadate predstavlja odnos broja popunjenih metadata podataka u odnosu na ukupan broj prihvatljivih metadata polja. Za ovo istraživanje stopa popunjenosti metadata podataka iznosi 100%.

## 6. Uporedivost

### 6.1 Prostorna uporedivost

Nije relevantno.

### 6.2 Vremenska uporedivost

Podaci o fizičkom obimu industrijske proizvodnje proizvode se više od 60 godina. Podaci o prometu u industriji proizvode se od 2010. godine u okviru ovog istraživanja. Do 2019. godine podaci su dostupni u mjesečnoj periodici, a od 2019. godine u kvartalnoj periodici.

#### *Indikator za uporedivost u vremenu*

Podaci o fizičkom obimu industrijske proizvodnje (IPI) i prometu u industriji dostupni su od 2010. godine na sajtu Uprave za statistiku, u dijelu [Podaci](#) i uporedivi su tokom vremena.